

Проф. М. Барысин

АНАЛИ

ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА У БЕОГРАДУ

Година XX

Јануар — Јун 1972.

Број 1 — 3

Академик и професор др Милан Бартош рођен је у Београду 10. новембра 1901. године. Средњу школу завршио 1921. у Београду и дипломирао на Правном факултету 1924. године. Докторат права стекао на Правном факултету у Паризу 1927. године са докторском дисертацијом *Exposé du droit international privé notamment du droit international commercial selon la législation et la jurisprudence Yougoslave en Serbie*. За време студија запажен је од својих професора као одличан студент који се пасионирано посветио правној науци. Ове његове одлике су допринеле да је 1928. године изабран за асистента на Правном факултету у Београду, 1929. за доцента, 1933. за ванредног а 1940. за редовног професора за предмет Међународно приватно право. Међутим, од почетка своје универзитетске каријере предавао је разне делове приватног права. Стога је још пре рата посвећивао пажњу не само Међународном приватном праву већ Меничном и чековном, Стечајном, Стварном, Наследном, Брачном и Ауторском праву. У периоду од 1928. до 1941. године искључиво је везан за Универзитет тако да са њему својственом енергијом и радним еланом учествује у раду Универзитета не само као наставник и научни радник који се истиче објављивањем својих запажених студија, посебних коментара закона и многобројних приказа књига већ и као активни друштвени радник који учествује у многобројним активностима везаних за Правни факултет и Универзитет. Посебно ваља истаћи да је у том периоду био не само стални сарадник „Архива за правне и друштвене науке“ који је тада издавао Правни факултет у Београду, већ је својим активним ангажовањем на уредничким пословима био од велике помоћи главним уредницима часописа прво професору Чедомиљу Митровићу а касније професору др Михаилу Илићу.

За време другог светског рата као резервни официр био у заробљеништву прво у Италији а затим у Немачкој. У заробљеништву активно се политички залагао за Народно-ослободилачки покрет.

После ослобођења не прекида везе са Правним факултетом али је од априла 1945. године стално на функцијама политичког карактера: члан Савезне државне комисије за ратне злочинце (1945), председник Комисије за ратну штету (1945), шеф делегације Савезне репарационе комисије у Брислу (1946—1947), члан југословенске делегације на Конференцији мира у Паризу и члан делегације на многим редовним заседањима Генералне скупштине Уједињених нација. Био први директор Института за међуна-

родну политику и привреду (1947—1949), главни правни саветник Секретаријата за иностране послове (1949—1962). Од 1946. године опуномоћени министар, од 1949. амбасадор а од 1953. државни саветник. Као високи функционер Секретаријата за иностране послове и његов главни правни саветник веома активно учествовао у раду наше спољнополитичке правне службе јер је својим стручним мишљењем био од драгоцене користи за решавање међународно-правних проблема који су после ослобођења за нашу земљу били и многобројни и веома сложени. Може се слободно рећи, да је на овом послу, академик Милан Бартош ударио темеље модерно организованог међународно-правног служби у Секретаријату иностраних послова. У том раду окупљао је око себе не само стручне кадрове Секретаријата већ и шири круг југословенских међународно-правних стручњака из целе земље које је позивао на стручне конференције и консултације поводом свих сложених међународно-правних проблема.

Као истакнути професор Правног факултета и високи функционер Секретаријата иностраних послова академик Милан Бартош је изабран за члана Комисије Уједињених нација за Међународно право и већ читав низ година у овој комисији активно учествује у раду на кодификацији дипломатског и конзуларног права као и међународног уговорног права. Посебно је у овом послу запажена његова улога у састављању Конвенције о специјалним дипломатским мисијама јер је био и главни извештач у Комисији и изradio Нацрт саме Конвенције. Стога је од Академије за међународно право у Хагу и замољен да одржи специјалан курс о овом проблему па је његово предавање о специјалним дипломатским мисијама и објављено у Зборнику радова Хашке академије за међународно право (*Recueil des cours, La Haye, 1963., Tome 108, vol. I, str. 246—560*).

Поред тога ваља истаћи да је академик Милан Бартош, док је био у Секретаријату за иностране послове, дао иницијативу за оснивање Комисије за кодификацију југословенског међународног ратног права и руководио радом те Комисије од 1955. до 1963. године. Као резултат рада ове Комисије, у чијем су раду учествовали стручњаци за Међународно право из целе земље, израђено је упутство о примени Међународног ратног права у оружаним снагама СФРЈ, које се може сматрати као модеран Кодекс међународног ратног права Југославије. Успешном завршетку овог рада видно је допринео академик Милан Бартош.

Од 1963. године оставља друге функције ван Универзитета и враћа се потпуно Правном факултету као редован професор али истовремено прво је генерални секретар (1961—1965) а од 1965. до 1971. године потпредседник Српске академије наука и уметности. Сада је члан Председништва Академије. Поред тога дописни је члан свих осталих југословенских Академија наука и уметности. Био председник Југословенског удружења за међународно право (1953—1964); председник Светског удружења за међународно право (1956—1958) а сада почасни председник истог Удружења и члан је многих иностраних удружења и института за међународно и упоредно право. На Конференцији Међународне организације *Светски мир путем права*, одржане у Београду 1971. године, додељена му је повесла признања за заслуге стечене на ширењу идеје мира и научне обраде међународно правних проблема.

Поред наведених активности академик Милан Бартош био је главни уредник часописа „Анали правног факултета у Београду“ од 1961. до 1965. године и већ дуги низ година члан је уређивачког одбора часописа „Југословенска ревија за међународно право“. Члан је редакционог одбора Правног лексикона и главни редактор *Велики правни приручник*.

Иако активни учесник на многим политичко-правним функцијама као стручњак за међународно правне проблеме, академик Милан Бартош остао је увек везан за Универзитет и његов Правни факултет. Овај сажети преглед рада академика Милана Бартоша не даје потпуни преглед свих његових активности и резултата његовог научног рада на обради приватног права као и на теоријској обради Међународног јавног и приватног права чему се посебно посветио после ослобођења и дао запажена дела а нарочито Међународно јавно право које је објављено у три књиге (1954—1958). Из библиографије његових радова може се добити не само преглед његове научне активности већ уочити колико је његово интересовање увек живо за све актуелне проблеме правне науке као и наше и међународне друштвене стварности. Тај његов живи дух допринео је да се, поред своје научне и стручне делатности, академик Милан Бартош видно истиче и својим публицистичким радом. У низу својих чланака у дневној штампи и часописима он реагује на актуелне међународне догађаје и са гледишта Међународног права образлаже своје ставове којима брани међународну политику Југославије. Његова изванредна енергија и интензивни радни елан, којим је увек пленио своје сараднике, допринели су да ће потпун преглед и значај његовог рада морати бити предмет посебног и брижљивог научноистраживачког рада како би се могла обухватити и опенити целокупна многобројна и многоврсна активност академика Милана Бартоша.

Резултатима свога рада као дугогодишњи професор и савесни научни радник, који је својим објављеним делима задужио југословенску правну науку и постигао највиша међународна признања, академик Милан Бартош остаје пример млађим нараштајима југословенских правника, да само постојани и интензивни рад доприноси угледу и развоју правне науке и научном и друштвеном угледу и признању дугогодишњег наставног и научног рада.

Правни факултет у Београду са радошћу и дужним поштовањем обележава седамдесетогодишњицу академика и професора Милана Бартоша, верујући да ће и у наредним годинама југословенска правна наука бити обогаћена његовом живом речи на предавањима као и новим објављеним радовима који ће дати новог подстрека млађим генерацијама да се у раду угледају на увек живи дух и радну енергију драгог професора и академика Милана Бартоша.

Уредништво